

**PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2
W RYDUŁTOWACH**

ROK SZKOLNY 2024/2025

I PODSTAWA PRAWNA Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) - art. 72.
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz.U. 1997 nr 89, poz 555 ze zm.) - art. 304.
3. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 nr 43, poz. 296 ze zm.)- art. 572.
4. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopad 1989r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r. Art. 26 - program wychowawczo profilaktyczny, Art. 84 ust.2 pkt.1.
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2017 poz. 783 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn. Dz.U. 2017 nr 0 poz. 882).
8. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r. (tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 957).
9. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. : Dz.U. 2016 nr 0 poz. 1943).
10. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 487 ze zm.).
11. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1654 ze zm.).
12. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 (tekst jedn. Dz.U. 2015 poz. 1390).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2017 poz. 356).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 214).

16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2017 poz. 1647).
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280).
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578 ze zm.).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. 2017 poz. 1616 ze zm.).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502 - § 4).
21. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325).
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022 poz. 1610).
23. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm. - § 13).
24. Statut Szkoły.

II WPROWADZENIE

*Rodzice są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami swoich dzieci. To oni mają **największy wpływ** na kształtowanie i wychowanie dzieci od samego początku, są dla nich wzorem i autorytetem. Rolą **nauczycieli** jest **wspomaganie** wszechstronnego rozwoju uczniów, w taki sposób, aby przebiegał on harmonijnie oraz by uczniowie akceptowali siebie i byli otwarci na potrzeby drugiego człowieka.*

WYCHOWANIE

*Wychowanie to proces wspierania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: **fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej**. wzmacniany i uzupełniany przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Jego celem jest wszechstronnie dojrzały człowiek.*

PROFILAKTYKA

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły. Jej celem jest wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków.

Wychowanie i profilaktyka są ze sobą ściśle powiązane: wychowanie pełni rolę nadrzędną, nadającą profilaktyce sens. Mają wspólny obszar, jakim jest profilaktyka uniwersalna, będąca wzbogacaniem działań wychowawczych o treści profilaktyczne. Profilaktyka poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne tworzy warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

OPIS PROGRAMU

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został przygotowany w oparciu o wyniki diagnozy przeprowadzonej wśród społeczności szkolnej. Dzięki przeprowadzonej diagnozie program został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoliceniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości uczniów i umożliwić im osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu.

Program realizują wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog, pedagog specjalny, psycholog, doradca zawodowy, logopeda, pielęgniarka szkolna i pozostali pracownicy szkoły przy współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

III MISJA I WIZJA SZKOŁY:

Misja szkoły

"W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich"

Jan Paweł II
(przemówienie w UNESCO dn.02.06.1980)

Cele ogólne:

- 1. Zapewnianie nowoczesnej i wszechstronnej oferty edukacyjnej.**
- 2. Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego.**
- 3. Zaspokajanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów.**
- 4. Opracowanie i wdrożenie planu zalecanych warunków realizacji podstawy programowej.**

5. **Kształtowanie moralnego, społecznego, emocjonalnego i duchowego rozwoju ucznia.**
6. **Wychowanie dzieci i młodzieży do wartości.**
7. **Organizowanie działań dzieci i młodzieży na rzecz innych, potrzebujących wsparcia i pomocy.**
8. **Wzbogacanie warunków lokalowych i dydaktycznych szkoły.**
9. **Wdrażanie działań zapewniających jakościowy rozwój szkoły.**
10. **Kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku.**

Wizja szkoły:

Nasza szkoła jest wspólnotą uczniów, rodziców i nauczycieli. Umożliwia dzieciom i młodzieży wszechstronny rozwój, kształtuje umiejętność aktywnego spędzania wolnego czasu, stwarza warunki do nauki wszystkim uczniom, bez względu na ich możliwości intelektualne, psychiczne i fizyczne. Każde dziecko jest uzdolnione w jakiejś dziedzinie, rolą nauczycieli i szkoły jest pomóc w rozwijaniu talentów. Atmosfera panująca w szkole jest życzliwa, oparta na wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałaniu. Kadre szkoły tworzy zespół osób o wysokich kwalifikacjach, otwartych na nowoczesne metody i formy nauczania, chętnie uzupełniających swoje kwalifikacje i doskonalących umiejętności dydaktyczne i wychowawcze. W czasie zajęć pracujemy metodami innowacyjnymi, wykorzystujemy multimedia oraz e-podręczniki. Wdrażamy młodzież do pracy na rzecz potrzebujących, posługując się przykładem zachowań rodziców oraz nauczycieli. Uczniowie oraz nauczyciele aktywnie włączają się do działań na rzecz społeczności lokalnej. Współpracujemy ze szkołami z innych krajów. Szkoła znana jest w środowisku jako placówka oferująca usługi edukacyjne na wysokim poziomie. Uczniowie i absolwenci naszej szkoły odnoszą sukcesy w różnych dziedzinach nauki, kultury i sportu. Są dobrze wychowani, godnie reprezentują rodzinę, szkołę, miasto, Ojczyznę.

V DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOŁY:

Szkoła Podstawowa nr 2 w Rydułtowach liczy 26 oddziałów (w tym cztery oddziały przedszkolne). Łącznie uczęszcza do niej 530 uczniów (80 wychowanków przedszkola, 450 uczniów szkoły podstawowej).

Kadra pedagogiczna jest wykwalifikowana i doświadczona w pracy z młodzieżą. W szkole zatrudnieni są także specjaliści przygotowani do pracy z uczniami z różnymi dysfunkcjami (pedagodzy, pedagog specjalny, tyflopedagog, oligofrenopedagodzy, psycholog, logopeda, terapeuci pedagogiczni, terapeuta wczesnego wspomagania rozwoju, **SI????** mediator).

W ofercie szkoły znajdują się liczne zajęcia pozalekcyjne: sportowe, wokalne, plastyczne, taneczne, teatralne, dydaktyczno – wyrównawcze, terapeutyczne, naukowe. Dodatkowo szkoła bierze udział w projektach, np. Erasmus+ „Let's get loud - you gotta do it, not waste it - the future is in our hands! #Let'sgetloud!”, uczestniczy w programie „Szkoła promująca zdrowie”, realizuje także własne programy czytelnicze m.in. ~~Wielka Liga Czytelników~~ oraz innowacje pedagogiczne.

Placówka zapewnia pomoc uczniom o zróżnicowanych możliwościach psychofizycznych oraz z wszelkiego rodzaju trudnościami w funkcjonowaniu szkolnym. Wśród nich występują uczniowie:

- z problemami zdrowotnymi (m.in. cukrzyca, zmiany nowotworowe, dysfunkcje narządu wzroku, ruchu w tym z afazją),
- stanami depresyjnymi ~~głównie w wyniku sytuacji kryzysowej związanej ze skutkami epidemii,~~
- z zaburzeniami odżywiania,
- z niepełnosprawnością intelektualną,
- ze specyficznymi trudnościami w nauce, u których rozwój intelektualny przebiega nieharmonijnie, obniżone są funkcje percepcyjne,
- z trudnościami w sferze emocjonalno-społecznej,
- z zaburzeniami ze spectrum autyzmu,
- z zaburzeniami zachowania,
- z niedostosowaniem społecznym,
- z zaburzeniami rozwoju mowy,

- z rodzin dysfunkcyjnych,
- z rodzin rozbitych, patchworkowych,
- z rodzin o trudnej sytuacji socjalnej,
- powracający z zagranicy,
- będący emigrantami.

~~Są uczniowie, u których występuje zjawisko rozpadu rodzin i tworzenie nowych (rodziny patchworkowe), co bywa związane z występowaniem konfliktów, przemocy. Mamy również uczniów z rodzin borykających się z trudną sytuacją socjalną (niski metraż mieszkania, brak własnego pomieszczenia do nauki, niewystarczające zaplecze multimedialne).~~

~~Do szkoły uczęszczają także dzieci, których rodziny zdecydowały się na zamieszkanie w Polsce w wyniku działań wojennych na Ukrainie. Uczniowie ci borykają się z trudnościami adaptacyjnymi językowymi, dydaktycznymi (bariera językowa, różnice kulturowe, trauma związana z przymusowym przesiedleniem, brak poczucia bezpieczeństwa).~~

Szkoła współpracuje stale z następującymi instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia:

- poradnie psychologiczno – pedagogiczne oraz poradnie zdrowia psychicznego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim,
- policja,
- sąd rodzinny,
- Urząd Miasta Rydułtowy,
- Rydułtowskie Centrum Kultury,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rydułtowach,
- Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Rydułtowach,
- Biblioteka Miejska w Rydułtowach,
- Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”,

- Świetlica środowiskowa „Tacy Sami” w Rydułtowach,
- Parafia Matki Bożej Uzdrawienia Chorych w Rydułtowach,
- stowarzyszenia i instytucje charytatywne,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wodzisławiu Śląskim,
- Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Rydułtowy,
- instytucje doskonalące nauczycieli,
- i inne.

Celem uaktualnienia programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzono diagnozę w oparciu o:

- **wyniki ankiety dla nauczycieli i rodziców dotyczącej klimatu społecznego w szkole,**
- informacje uzyskane od wychowawców klas, nauczycieli, specjalistów, rodziców, uczniów i pozostałych pracowników szkoły,
- analizę dokumentacji szkolnej (frekwencja uczniów, wyniki nauczania i oceny z zachowania, sprawozdania z zespołów wychowawczych, opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wielospecjalistyczne oceny funkcjonowania uczniów),
- obserwacje zachowań uczniów.

Oddziaływania diagnostyczne przysłużyły się do rozpoznania możliwości rozwojowych i zainteresowań uczniów, czynników sprzyjających i zagrażających ze strony środowiska lokalnego, oczekiwań rodziców, zasobów szkoły ~~oraz konsekwencji jakie wyniknęły z niedawnej sytuacji epidemicznej.~~

Rozpoznano następujące problemy wymagające wsparcia wychowawczego i profilaktycznego ze strony szkoły (tzw. **czynniki ryzyka**):

- **niska motywacja do nauki i aktywności szkolnej,**
- nieodpowiednie używanie technologii multimedialnej (telefon, Internet), w tym korzystanie z treści nieodpowiednich do wieku,
- sporadyczne pojawianie się zjawiska cyberprzemocy (nieprzestrzeganie netykiety, „hejtowanie”),
- niska samodzielność (głównie z powodu wyręczania dziecka przez rodzica),
- zaburzenia depresyjne, obniżenie nastroju,

- podwyższony poziom lęku, trudności w radzeniu sobie ze stresem,
- trudności w relacjach społecznych i komunikacji,
- zaburzenia odżywiania,
- agresja słowna, wulgaryzmy,
- niska kultura osobista uczniów (niestosowne wyrażanie się, brak szacunku dla drugiego człowieka),
- zmniejszenie kondycji i sprawności fizycznej,
- przemoc rówieśnicza (incydentalne akty agresji fizycznej, dewastacja mienia),
- występowanie problemów wychowawczych u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, rozbitych, zrekonstruowanych,
- sporadyczne przypadki przemocy w rodzinie,
- niespójność postaw wychowawczych rodziców i szkoły,
- używanie napojów energetycznych, e-papierosów, alkoholu ???
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- pojedyncze przypadki nierealizowania obowiązku szkolnego (wysoka absencja, opuszczanie pojedynczych dni, godzin lekcyjnych),

Zaplanowane działania mają na celu minimalizowanie w/w zjawisk oraz zapobieganie ich powstawaniu dzięki następującym **czynnikom chroniącym**:

- życzliwa atmosfera,
- zaangażowanie pracowników i rodziców w pracę szkoły,
- ~~poczucie przynależności do społeczności szkolnej, ???~~
- wymierne sukcesy uczniów w różnych dziedzinach,
- ~~szeroka oferta zajęć sportowych,~~
- umożliwianie rozwijania zainteresowań (plastycznych, tanecznych, wokalnych, naukowych, sportowych, wolontaryjnych, językowych itp.),
- **opieka świetlicy szkolnej,**
- stwarzanie okazji do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,

- zaufanie uczniów i ich rodziców do nauczycieli i specjalistów,
- dobra współpraca rodziców z wychowawcami ~~nauczycielami~~,
- pozytywne relacje nauczyciel-uczeń,
- rodzice mają poczucie, iż ich dziecko otrzymuje ze strony szkoły właściwą pomoc,
- znajomość przez uczniów swoich praw i obowiązków,
- wysoki poziom wrażliwości społecznej w sytuacji ~~zauważenia~~ przez uczniów różnego rodzaju trudności, z którymi zmagają się rówieśnicy (czujność rówieśnicza),
- tolerancyjna postawa uczniów zwłaszcza wobec dzieci z dysfunkcjami,
- ~~- umiejętne reagowanie uczniów na sytuacje zagrażające życiu lub zdrowiu,~~
- obecność specjalistów w szkole,
- estetyczny i przyjazny wygląd placówki (zielono jest)
- rozszerzona oferta szkoły w zakresie nowoczesnych pomocy dydaktycznych i terapeutycznych,
- skuteczna współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach, policją i zespołem kuratorskim.

V GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec różnego rodzaju zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych,
- rozwijanie świadomości związanej z umiejętnym korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia i inne zachowania demoralizacyjne,
- wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka,
- zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych własnych i innych ludzi,

- budowanie postawy prospołecznej i tolerancji,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i adekwatnej samooceny,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze społecznością szkolną oraz lokalną,
- adaptacja uczniów ukraińskich w społeczności szkolnej,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samodzielności, radzenia sobie ze stresem oraz w sytuacjach trudnych,
- przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych oraz obywatelskich,
- kształtowanie postaw patriotycznych i tożsamości narodowej,
- kształtowanie szacunku do środowiska przyrodniczego i nawyków proekologicznych,
- przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych w tym edukacyjno-zawodowych,
- doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą,

VI MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY:

Realizacja wyżej wymienionych celów przysłuży się do tego, by absolwent Szkoły Podstawowej nr 2 był:

- *Samodzielny* – w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym; daje sobie radę w domu i szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
- *Twórczy* – stara się rozwiązywać napotkane problemy; naukę traktuje jak coś naturalnego. Ma określone zainteresowania, którym poświęca swój czas i stara się je rozwijać.

- *Uczciwy* – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa.
- *Odpowiedzialny* – gotowy ponosić konsekwencje swoich czynów. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób z najbliższego otoczenia. Działając w grupie, poczuwa się do odpowiedzialności za efekty jej pracy; postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny.
- *Ciekawy świata* – poszukuje i odkrywa na drodze rzetelnej pracy cele życiowe, wartości i własne miejsce w świecie; zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł.
- *Tolerancyjny* – rozumie różnice między ludźmi, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.
- *Szanujący godność innych* – jest asertywny w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się ze słabszych.
- *Wrażliwy na potrzeby innych osób oraz otaczającego świata* – potrafi reagować adekwatnie do sytuacji, w której się znajduje
- *Szanujący prawo* – przestrzega statutu, regulaminów szkoły i innych zasad ustalonych przez organa szkoły; przestrzega prawa i zasad ustalonych przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
- *Obowiązkowy i punktualny* – dotrzymuje terminów, sprawnie planuje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.
- *Posiadający własny system wartości* – rozpoznaje i dokonuje wyborów i hierarchizacji wartości; kieruje się nimi w podejmowaniu życiowych decyzji.

VII OBSZARY DZIAŁAŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- Obszar I: *Działalność diagnostyczna*
- Obszar II: *Promocja zdrowia*
- Obszar III: *Stymulowanie rozwoju uczniów*
- Obszar IV: *Wychowanie prorodzinne*
- Obszar V: *Wychowanie do wartości*
- Obszar VI: *Wychowanie patriotyczne i obywatelskie*

- Obszar VII: *Szacunek do środowiska przyrodniczego*
- Obszar VIII: *Zachowania ryzykowne i inne przejawy demoralizacji*
- Obszar IX: *Nałogi i uzależnienia*

VIII TREŚCI PROGRAMOWE

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
1. Działalność diagnostyczna.	Diagnoza czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym.	Analiza dokumentów szkolnych. Rozmowy z wychowawcami, rodzicami, uczniami. Badanie ankietowe dotyczące potrzeb i oczekiwań. Rozpoznawanie warunków życia rodzin uczniów. Wnikliwa obserwacja uczniów. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój dziecka w zakresie określenia potrzeb wychowawczo-profilaktycznych.	Dyrektor, wychowawcy, specjaliści, pielęgniarka szkolna
	Diagnoza indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki.	Analiza dokumentacji szkolnej (wyniki nauczania, frekwencja, opinie pp-p, orzeczenia, dokumentacja z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej). Rozmowy z nauczycielami, rodzicami, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, policją, pielęgniarką szkolną. Kierowanie uczniów do poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradni zdrowia psychicznego. Badanie przesiewowe uczniów klas pierwszych „Bezpieczny rejs”. Kwestionariusze preferencji zawodowych. Aktywny udział w zespołach do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w posiedzeniach Rady Pedagogicznej oraz w zespołach wychowawczych i przedmiotowych.	Nauczyciele specjaliści
2. Promocja zdrowia.	Profilaktyka zdrowego stylu życia.	1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie promocji zdrowia. 2. Zapewnienie uczniom zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, promujących zdrowy styl życia.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści,

		3. Udział społeczności szkolnej w lokalnych akcjach promujących zdrowy styl życia. 4. Realizacja dodatkowych programów z zakresu profilaktyki (np. „Smak życia czyli debata o dopalaczach”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Szkoła promująca zdrowie”, „Trzymaj formę” 5. Konkursy profilaktyczne. 6. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w różnej formie lub rozmów mających na celu: • uświadomienie wychowankom rozległości pojęcia zdrowia oraz zależności między określonymi zachowaniami a zdrowiem, • kształtowanie postaw dbałości o równowagę i harmonię psychiczną oraz o własny organizm, • uświadomienie młodym ludziom zagrożeń dla zdrowia, wynikających z wczesnego używania alkoholu, palenia papierosów, e-papierosów, energetyków, zażywania nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i innych substancji psychotropowych, • uświadomienie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z technologii multimedialnej, • uczenie sposobów zdrowego i aktywnego zagospodarowywania czasu wolnego, • uświadomienie młodym ludziom zagrożeń dla zdrowia, wynikających z niewłaściwej higieny osobistej oraz nieprzestrzegania podstawowych zasad higieny, • profilaktyka chorób wirusowych, • rozwijanie u dzieci samoświadomości własnych emocji i uczuć, • pobudzanie do znajdowania dróg rozwiązań trudnych sytuacji, • uświadamianie sposobów radzenia sobie z przykrymi emocjami oraz roli, jaką mogą tu odegrać inni ludzie, • kształtowanie postawy asertywnej, • radzenie sobie z problemami okresu dojrzewania. 7. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki domowej.	pielęgniarka szkolna, koordynatorzy SzPZ
	Rozwój kultury fizycznej.	1. Dostosowanie zajęć wychowania fizycznego do potrzeb i możliwości uczniów. 2. Działalność Szkolnego Koła Sportowego.	Dyrektor, nauczyciele wychowania

		3. Organizowanie zawodów i rozgrywek międzyklasowych i międzyszkolnych. 4. Wycieczki promujące aktywność sportową.	fizycznego, wychowawcy, opiekun SU
	Profilaktyka zdrowego odżywiania.	1. Realizowanie na zajęciach lekcyjnych, wychowawczych, profilaktycznych i terapeutycznych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się (np. zaburzenia odżywiania). 2. Warsztaty kulinarne. 3. Uczestnictwo w „Programie dla szkół” (udostępnianie mleka lub przetworów mlecznych oraz warzyw lub owoców). 4. Interwencyjne, indywidualne rozmowy z rodzicami uświadamiające skutki niewłaściwego sposobu odżywiania się i wskazujące możliwe formy pomocy. 5. Poradnictwo indywidualne dla uczniów z grupy ryzyka.	Wychowawcy, koordynator promocji zdrowia, nauczyciele, specjaliści, pielęgniarka szkolna, kierownik świetlicy szkolnej
	Profilaktyka zdrowia psychicznego.	1. Wnikliwa obserwacja uczniów, ich funkcjonowania szkolnego, emocjonalno-społecznego i zmian w zachowaniu. 2. Prowadzenie edukacji / szkoleń dla rodziców z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego. 3. Realizowanie na zajęciach lekcyjnych, wychowawczych, profilaktycznych i terapeutycznych oraz podczas indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami tematyki związanej z profilaktyką zdrowia psychicznego, np.: • rozwijanie przez dzieci i młodzież samoświadomości własnych emocji i uczuć, • budowanie własnych zasobów (przyjaciele, zainteresowania, wyniki w nauce, cele życiowe), • wzmacnianie poczucia własnej wartości i samooceny, • rozwijanie empatii i uwrażliwianie na problemy innych, • samoświadomość własnego stanu psychicznego pod kątem obniżonego nastroju, zaburzeń depresyjnych, • rozwijanie świadomości na temat zjawiska autoagresji.	Nauczyciele specjaliści, wychowawcy, pielęgniarka szkolna

	Bezpieczeństwo i higiena pracy szkolnej.	1. Czuwanie nad bezpieczeństwem uczniów w czasie zajęć szkolnych. 2. Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli w czasie przerw. 3. Zapoznanie uczniów z przepisami BHP i drogą ewakuacyjną. 4. Prowadzenie zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa. 5. Pogadanki lub zajęcia dotyczące higieny w tym dostosowania stroju do pogody. 6. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy. 7. Kontrole czystości dzieci. 8. Przestrzeganie procedur bezpieczeństwa oraz przepisów w zakresie Polityki Ochrony Małoletnich w zakresie covid 19. 9. Prelekcje dla rodziców. 10. Akcja fluoryzacji zębów. 11. Zaopatrzenie apteczki szkolnej. 12. W razie potrzeby udzielanie pierwszej pomocy.	Dyrektor, wszyscy pracownicy szkoły
	Profilaktyka chorób zakaźnych.	1. Konsekwentne realizowanie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego (postępowanie zgodnie z procedurami bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły) dotyczące zagrożenia koronawirusem. ????? 2. Dostarczanie uczniom informacji na temat istoty chorób zakaźnych, sposobów zapobiegania zakażeniom oraz możliwości leczenia. 3. Uświadamianie młodzieży ryzykownych zachowań, sprzyjających rozprzestrzenianiu się chorób. 4. Przeprowadzenie w klasach zajęć profilaktycznych lub pogadanek. 5. Konkursy profilaktyczne z zakresu wiedzy na temat chorób zakaźnych.	Dyrektor, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pedagog, specjaliści
3. Indywidualne potrzeby ucznia	Praca z uczniem zdolnym.	1. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia zdolnego zgodnie z procedurami. 2. Możliwość indywidualnego toku nauczania i programu nauczania. 3. Przygotowanie do konkursów, olimpiad przedmiotowych. 4. Prowadzenie kół zainteresowań. 5. Indywidualizacja pracy na lekcji. 6. Angażowanie uczniów zdolnych do pomocy koleżeńskiej w nauce. 7. Porady i konsultacje indywidualne dla uczniów. 8. Dodatkowe zajęcia z uczniem zdolnym w ramach projektów. 9. Wskazywanie dróg rozwoju celem optymalnego wykorzystania swoich	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści

		zdolności i umiejętności. 10. Organizowanie zajęć z profesjonalistami w razie potrzeby i możliwości szkoły. 11. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia oraz rodzicami.	
	Praca z uczniem mającym trudności w nauce.	1. Rozpoznawanie przyczyn trudności szkolnych. 2. Objęcie ucznia z trudnościami edukacyjnymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zależności od potrzeb (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające umiejętność uczenia się lub inne terapeutyczne, porady i konsultacje). 3. Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 4. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 5. Odrabianie zadań domowych w świetlicy szkolnej. 6. Dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój ucznia. 7. Indywidualna opieka pedagoga i psychologa szkolnego bądź nauczyciela danego przedmiotu. 8. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia. 9. Wskazywanie dróg rozwoju celem optymalnego wykorzystania swoich zdolności i umiejętności. 10. Stała współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
	Praca z uczniem z trudnościami w zakresie rozwoju emocjonalno-społecznego.	1. Rozpoznawanie przyczyn trudności emocjonalnych, wychowawczych. 2. Objęcie ucznia z trudnościami edukacyjnymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną. 3. Prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne lub innych terapeutycznych. 4. Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 5. Doraźna indywidualna opieka pedagoga i psychologa szkolnego. 6. W razie potrzeby praca z zespołem klasowym ucznia w zakresie, integracji, uwrażliwienia na występujące trudności. 7. Kierowanie do specjalistycznych poradni. 8. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia. 9. Stała współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi.	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
	Praca z uczniem niepełnosprawnym.	1. Objęcie ucznia kształceniem specjalnym oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną. 2. Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 3. Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele,

		4. Zapewnienie dodatkowej pomocy asystenta dla ucznia podczas zajęć lekcyjnych zgodnie z zaleceniami orzeczenia. 5. Indywidualna opieka pedagoga i psychologa szkolnego w razie potrzeby. 6. Zintegrowanie zespołu klasowego z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 7. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia. 8. Wskazywanie dróg rozwoju celem optymalnego wykorzystania swoich zdolności i umiejętności. 9. Organizowanie i aktywny udział w posiedzeniach zespołów do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	specjaliści
	Praca z uczniem z zaburzeniami mowy z wyjątkiem dziecka z afazją.	1. Objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną. 2. Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia 3. Organizowanie zajęć z logopedą. 4. Wspomaganie pracy logopedycznej na zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych. 5. Udzielanie rodzicom wskazówek do pracy logopedycznej w domu.	Dyrektor, wychowawcy, logopeda, pedagog, psycholog
	Praca z uczniem dysfunkcjami rozwojowymi (obniżenie sprawności intelektualnej, funkcji poznawczych i percepcyjnych oraz ruchowych)	1. Objęcie ucznia z dysfunkcjami rozwojowymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zależności od potrzeb (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające umiejętność uczenia się lub inne terapeutyczne, WWR, gimnastyka korekcyjna, porady i konsultacje) 2. Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. 3. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Odrabianie zadań domowych w świetlicy szkolnej. 5. Dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój ucznia. 6. Indywidualna opieka pedagoga i psychologa szkolnego bądź nauczyciela danego przedmiotu. 7. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia. 8. Wskazywanie dróg rozwoju celem optymalnego wykorzystania swoich zdolności i umiejętności. 9. Stała współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści
	Planowanie rozwoju osobistego i zawodowego uczniów.	1. Organizowanie zajęć z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII. 2. Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego w pozostałych klasach i oddziałach przedszkolnych w ramach godzin wychowawczych czy zajęć lekcyjnych. 3. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Dyrektor, doradca zawodowy, nauczyciele, pedagog,

		4. Przekazanie uczniom informacji na temat możliwości wykorzystania wiedzy z danego przedmiotu w rozwoju zawodowym. 5. Wycieczki z zakresu preorientacji zawodowej. 6. Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną. 7. Indywidualne poradnictwo. 8. Tablica informacyjna o zawodach i kierunkach kształcenia. 9. Udział w Targach Edukacyjnych. 10. Zapoznanie uczniów ze szkołami ponadpodstawowymi w regionie.	psycholog
	Oddziaływania względem uczniów przybywających z zagranicy w tym uchodźców wojennych.	1. Współpraca z rodzicami w zakresie pozyskania wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami. 2. Wdrażanie rodziców w życie szkoły i stopniowo społeczności lokalnej. 3. Informowanie rodziców o możliwych formach pomocy w tym pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 4. Włączenie uczniów przybywających z zagranicy w życie szkoły oraz środowiska lokalnego poprzez zajęcia integracyjne, wspólne wyjścia, wycieczki, imprezy, klasowe i szkolne itp. 5. W razie potrzeby prowadzenie rozmów z uczniami na temat sytuacji na Ukrainie w sposób adekwatny do wieku oraz obniżający poziom lęku i niepokoju. 6. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce. 7. Udzielanie w razie potrzeby bezpośredniego wsparcia materialnego dla uczniów i ich rodziców (ubrania przybory szkolne, sprawy urzędowe itp.). 8. Stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazanie różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśnianie tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń. 9. Budowanie postawy tolerancyjnej, szacunku wobec różnych religii, kultur, tradycji innych narodowości. Dbanie o atmosferę wzajemnego zaufania, otwartości na problemy innych. 10. Zorganizowanie zajęć dodatkowych, wyrównujących umiejętności językowe i zmniejszających problemy komunikacyjne i adaptacyjne. 11. W razie potrzeby objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną	Wszyscy pracownicy szkoły, pielęgniarka szkolna

		adekwatną do zaistniałych, indywidualnych potrzeb.	
4. Wychowanie prorodzinne.	Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, wyrabianie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, wzmocnienie prawidłowych relacji młodego człowieka z członkami rodziny.	1. Lekcje wychowania do życia w rodzinie. 2. Realizowanie tematyki z zakresu wychowania prorodzinnego na lekcjach m.in. wychowania do życia w rodzinie, lekcjach wychowawczych, zajęciach profilaktycznych itp. 3. Poradnictwo pedagogiczno-psychologiczne dla uczniów i rodziców. 4. Rozmowy z wychowawcą świetlicy. 5. Współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój ucznia. 6. Konkursy promujące wartości rodzinne. 7. Imprezy okolicznościowe (akademie i uroczystości szkolne, festyn, koncerty, jasełka, wigilijki, kiermasze, zabawa karnawałowa, inscenizacje, wieczory poezji, komers, itp.). 8. Zajęcia otwarte dla rodziców. 9. Angażowanie rodziców w szkolną działalność opiekuńczą (wyjścia, wycieczki, rajdy, dyskoteki) i charytatywną. 10. Zebrania i konsultacje dla rodziców. 11. Szkolenie/warsztaty dla rodziców.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, wychowawca świetlicy, specjaliści.
5. Wychowanie do wartości.	Kształtowanie własnej moralności poprzez umiejętność: rozróżniania dobra i zła, dokonywania dobrych wyborów, umiejętność oceny własnych zachowań.	1. Lekcje wychowawcze podejmujące tematykę wartości. 2. Interwencje wychowawcze. 3. Opiniowanie i samoocena zachowania. 4. Rozmowy dyscyplinujące/ protokołowane. 5. Pogadanki z uczniami dotyczące szacunku do innych osób. 6. Ocenianie zachowania uczniów zgodnie z WZO. 7. Podejmowanie podczas pracy z dzieckiem tematyki savoir vivre'u. 8. Rozmowy z uczniami wskazujące konsekwencje ich zachowania.	Dyrektor, wychowawcy, specjaliści.
	Dbłość o rozwój duchowy.	1. Udział w zajęciach religii/etyki. 2. Umożliwienie uczniom udziału w wydarzeniach związanych z tradycją chrześcijańską (rekolekcje, jasełka, wigilijki klasowe itp.). 3. Współpraca z lokalnymi parafiami. 4. Wyjścia do kina teatru, muzeum, wystawy. 5. Propagowanie autorytetów moralnych. 6. Wycieczki klasowe. 7. Działalność charytatywna i wolontaryjna.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, katecheci, opiekunowie SKW
	Aktywne korzystanie	1. Zapoznanie uczniów na lekcjach polskiego, religii, plastyki z tekstami,	Dyrektor,

	z dóbr kultury.	dziełami sztuki należącymi do regionalnej, narodowej i europejskiej kultury. - Wycieczki do muzeów, galerii, teatru, kina. - Pisanie sprawozdań i recenzji z wydarzeń kulturalnych na stronę internetową szkoły lub portali społecznościowych oraz do kroniki szkolnej. - Koła zainteresowań o charakterze artystycznym (wokalne, instrumentalne, teatralne, taneczne). - Organizacja uroczystości szkolnych, narodowych i religijnych oraz szczególnych dni (np. Dzień Chłopaka, andrzejki, wigilijki, Dzień Matki, Dzień Języków, imprezy propagujące edukację regionalną itp.). - Konkursy, wystawy, przedstawienia (np. „wystawa żywych obrazów”). - Spotkania uczniów z ciekawymi ludźmi. - Innowacja pedagogiczna („Przez uchylone drzwi spoglądam w przeszłość”).	wychowawcy, nauczyciele, katecheci, opiekunowie kół zainteresowań, bibliotekarze, opiekun SU, administrator strony internetowej szkoły.
	Kształtowanie świadomości czytelniczej.	- Lekcje biblioteczne. - Konkursy biblioteczne (m.in. Wielka Liga Czytelników). - Promocja czytelnictwa i biblioteki w mediach społecznościowych. - Współpraca z wychowawcami klas i nauczycielami języka polskiego (konkursy recytatorskie, wybór lektur itp.). Pasowanie na czytelnika klas I. Wdrażanie uczniów klas pierwszych do korzystania z biblioteki szkolnej. - Organizacja imprez, świąt bibliotecznych. - Praca indywidualna z czytelnikami (rozmowy na temat ich zainteresowań, potrzeb, osiągnięć, trudności, dalszych planów życiowych- pomoc w doborze odpowiedniej literatury). - Pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku. - Współpraca z Biblioteką Publiczną Miasta Rydułtowy. Realizacja ogólnopolskich akcji lub programów czytelniczych.	Bibliotekarze, wychowawcy, nauczyciele.
6. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.	Rozwijanie poczucia przynależności do: - narodu - państwa, - społeczności europejskiej.	- Apele i akademie, inscenizacje utworów literackich, spektakle teatralne o tematyce patriotycznej (np. 11 listopada, 1,2,3 maja, DEN). - Wycieczki propagujące charakterystyczne miejsca i regiony Polski. - Zajęcia umuzykalniające – muzyka poważna, ludowa z różnych regionów Polski. - Ukazywanie sylwetek wielkich Polaków (uczonych, artystów, polityków, żołnierzy).	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarze, Samorząd Uczniowski,

		5. Lekcje, pogadanki na temat symboli narodowych, uroczystości państwowych. 6. Prowadzenie zajęć z języka mniejszości narodowej. 7. Gazetki tematyczne. 8. Lekcje muzealne, biblioteczne. 9. Warsztaty i projekty edukacyjne. 10. Prelekcje i debaty o tematyce patriotycznej. 11. Spoty, kampanie społeczne, happeningi. 12. Podejmowanie tematyki wartości, poglądów, praw i obowiązków obywatela oraz miejsca Polaka w Europie. 13. Lekcje wychowawcze dotyczące praw człowieka, praw dziecka, znajomości instytucji państwa demokratycznego. 14. Omawianie materiałów prasowych, tekstów literackich i historycznych. 15. Konkursy o tematyce patriotycznej i obywatelskiej. 16. Udział młodzieży w językowych wymianach uczniowskich, projektach edukacyjnych.	opiekunowie SKW
	Uczenie odpowiedzialnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym.	1. Działalność Samorządu Uczniowskiego zgodnie z planem pracy i harmonogramem oddziaływań na bieżący rok szkolny. 2. Działalność Szkolnego Koła Wolontariatu zgodnie z planem pracy regulaminem oraz harmonogramem oddziaływań.	Dyrektor, opiekun SU, opiekunowie SKW.
	Rozwijanie więzi z własnym miastem i regionem.	1. Prowadzenie zajęć (w różnej formie) lub wprowadzanie elementów edukacji regionalnej na temat: • zasłużonych osób wywodzących się z Rydułtów i regionu, • nazw i położenia ulic, • interesujących i znaczących dla miasta i regionu miejsca, • pomników przyrody i zabytków architektury, • ukształtowania najbliższego terenu, • gwary, legend, zwyczajów i kultury śląskiej. 2. Organizowanie wycieczek regionalnych. 3. Spotkania z ciekawymi ludźmi (interaktywne wykłady, warsztaty geograficzne, historyczne, muzyczne itp.). 4. Inscenizacje teatralne w gwarze śląskiej. 5. Gromadzenie i oglądanie eksponatów w izbie regionalnej i kąci	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski, opiekunowie kół zainteresowań, bibliotekarze.

		regionalnym. 6. Prezentacje o Rydułtowach. 7. Udział w miejskich i lokalnych imprezach. 8. Organizacja/udział w festynach. 9. Konkursy o tematyce śląskiej. 10. Spoty, kampanie społeczne, happeningi. 11. Współpraca z instytucjami w mieście. 12. Innowacja pedagogiczna („Przez uchylone drzwi spoglądam w przeszłość”).	
7. Szacunek do środowiska przyrodniczego.	Propagowanie postaw proekologicznych.	1. Prowadzenie zajęć (w różnej formie) lub wprowadzanie elementów edukacji przyrodniczej i ekologicznej celem: • rozbudzania potrzeby kontaktu z przyrodą, • uświadomienia odpowiedzialności za stan środowiska w najbliższej okolicy, • dostrzegania zmian zachodzących w otaczającym środowisku oraz ich wartościowania, • ukazywania możliwości współdziałania na rzecz ochrony środowiska, • przekazywania podstawowej wiedzy o ruchach proekologicznych, • zapoznania z prasą o tematyce ekologicznej, • obserwacji pod kątem oceny aktualnego stanu środowiska, • poznania niekorzystnych skutków ingerencji człowieka w środowisko przyrodnicze, • kształtowania nawyków ekologicznego życia we własnym domu i poza nim, • ukazania zależności pomiędzy działalnością człowieka, a środowiskiem naturalnym w różnych strefach krajobrazowych, • kształtowania ekologicznej świadomości: charakterystyczne ukształtowanie terenu, czynniki wywierające negatywny wpływ na środowisko. 2. Uczestnictwo w działaniach mających na celu ochronę i zapobieganie dewastacji środowiska (zbiórka surowców, dokarmianie ptaków zimą, udział w akcji Sprzątanie Świata, obchody Dnia Ziemi, apele, segregacja odpadów na terenie szkoły). 3. Organizowanie lekcji terenowych, wycieczek ekologicznych. 4. Konkursy plastyczne, fotograficzne, wiedzy ekologicznej i przyrodniczej.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści.

		5. Uprawa roślin. 6. Projekty edukacyjne. 7. Spoty, kampanie społeczne, happeningi. 8. Inscenizacje teatralne o tematyce ekologicznej.	
8. Zachowania ryzykowne i inne przejawy demoralizacji.	Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania przemocy i zachowań agresywnych w społeczności szkolnej.	1. Reagowanie wszystkich pracowników placówki na każdy przejaw agresji i przemocy na terenie placówki i poza nią (także na portalach społecznościowych) i systematyczne i konsekwentne reagowanie zgodnie z WZO. 2. Uczulanie podopiecznych na wczesne reagowanie w w/w sytuacjach. 3. Prowadzenie zajęć profilaktycznych, pogadanek lub rozmów interwencyjnych bezpośrednio z uczniami w ramach godzin wychowawczych i innych przedmiotów oraz spotkań z pedagogiem i psychologiem lub innymi specjalistami, ze zwróceniem szczególnej uwagi na: • uświadomienie dzieciom zjawiska agresji i przemocy, • sposoby rozładowania napięcia emocjonalnego, • rozwijanie rozumienia źródeł zachowań agresywnych i ich skutków osobistych i społecznych, • uczenie sposobów przeciwstawiania się agresywnym zachowaniom kolegów, • ukazywanie i ćwiczenie zachowań alternatywnych w sytuacjach wyzwalających agresję i przemoc, • wzmacnianie umiejętności świadomej rezygnacji z obcowania z przemocą w kulturze, sztuce i mediach, • kształtowanie umiejętności bezpiecznego kibicowania, • uczenie tolerancji i szacunku wobec odmienności, • udzielanie wskazówek do znajdowania dróg rozwiązań trudnych sytuacji, • ukazanie znaczenia presji grupy, • asertywność, • utrwalanie pożądanego zachowania i nadawania komunikatów w stosunkach interpersonalnych, • poznanie zasad poprawnej komunikacji, • kształtowanie umiejętności wczuwania się w przeżycia innych osób,	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi, pedagog, psycholog, rodzice, specjaliści, samorząd uczniowski.

		• uświadamianie wychowankom roli i znaczenia pozytywnego autorytetu, • kształtowanie umiejętności świadomej rezygnacji z używania wulgaryzmów w kontaktach interpersonalnych. 4. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki domowej: • uświadamianie rodzicom problemu, • wspólne szukanie przyczyn, • uczulenie rodziców na skutki zachowań agresywnych, • utrzymywanie kontaktu z rodzicami, powiadamianie ich o wszelkich aktach agresji, • poradnictwo dla rodziców. 5. Wypracowywanie indywidualnych metod pracy z dzieckiem agresywnym, niesienie pomocy ofiarom przemocy i agresji. 6. Działania mediacyjne. 7. Zacieśnianie współpracy między pracownikami szkoły podstawowej, a społecznością uczniowską. 8. Współpraca z MOPS, Policją i Sądem dla Nieletnich, poradniami specjalistycznymi. 9. Działania w ramach procedury niebieskiej karty. 10. W razie wystąpienia aktu agresji na terenie szkoły – uruchomienie procedur bezpieczeństwa Szkoły Podstawowej nr 2 w ramach Polityki Ochrony Małoletnich.	
	Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania wśród uczniów aktów dewastacji, kradzieży.	1. Reagowanie wszystkich pracowników szkoły na każdy przejaw dewastacji na terenie szkoły i poza nią. 2. Zacieśnienie współpracy pomiędzy RP a społecznością uczniowską. 3. Systematyczne i konsekwentne reagowanie na wszelkie akty dewastacji zgodnie z WZO. 4. Prowadzenie zajęć profilaktycznych lub pogadanek z dziećmi w ramach godzin wychowawczych i innych przedmiotów oraz spotkań ze specjalistami ze zwróceniem szczególnej uwagi na: ▪ wyrabianie potrzeby przebywania w czystym i estetycznym miejscu, ▪ rozwijanie u dzieci świadomości konieczności poszanowania sprzętów i przedmiotów szkolnych, ▪ uświadamianie konieczności i potrzeby poszanowania mienia szkolnego,	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi, pedagog, psycholog, rodzice, specjaliści, samorząd uczniowski,

		▪ uczulenie podopiecznych na reagowanie w sytuacjach niszczenia mienia szkolnego, ▪ uczenie sposobów przeciwstawiania się dewastacji, ▪ kształtowanie krytycyzmu wobec zachowania osób niszczących mienie szkolne. 5. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki domowej: ▪ uświadomienie rodzicom problemu, ▪ wspólne szukanie przyczyn zachowań, które prowadzą do dewastacji, ▪ uświadomienie rodzicom odpowiedzialności za szkody, które są wyrządzane przez ich dzieci. 6. Utrzymywanie kontaktu z rodzicami, powiadamianie o wszelkich aktach dewastacji. 7. Współpraca z Policją i Sądem dla Nieletnich, poradniami specjalistycznymi. 8. Naprawa szkody (rekompensata pieniężna) przez prawnych opiekunów ucznia, który dokonał aktu dewastacji. 9. Uruchomienie procedur bezpieczeństwa Szkoły Podstawowej nr 2 w ramach Polityki Ochrony Małoletnich.	
	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom uczniów, związanym z dostępem do Internetu, i z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń multimedialnych.	1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom uczniów związanym z dostępem do Internetu oraz korzystaniem z portali społecznościowych i z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń multimedialnych. 2. Uczulenie podopiecznych na wczesne reagowanie w sytuacji niewłaściwego korzystania z urządzeń multimedialnych. 3. Systematyczne i konsekwentne reagowanie na wszelkie akty cyberprzemocy i niewłaściwego korzystania z urządzeń multimedialnych zgodnie z WZO. 4. Prowadzenie zajęć profilaktycznych bezpośrednio z dziećmi w ramach godzin wychowawczych i pozostałych lekcji, spotkań ze specjalistami lub rozmów interwencyjnych bezpośrednio z uczniami ze zwróceniem szczególnej uwagi na: ▪ wyjaśnienie zjawiska cyberprzemocy oraz niewłaściwego korzystania z urządzeń multimedialnych, ▪ kwestię ustalania sprawców wykroczeń związanych z korzystaniem	Dyrektor, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy, Samorząd Uczniowski oraz inni specjaliści, pracownicy niepedagogiczni

		z sieci telefonii komórkowej oraz Internetu, ▪ uświadamianie uczniom konsekwencji prawnych wynikających z niewłaściwego korzystania z urządzeń multimedialnych oraz Internetu, ▪ niebezpieczne, niestosowne gry, portale społecznościowe, ▪ bezpieczeństwo w sieci, ▪ uczenie sposobów przeciwstawiania się cyberprzemocy, ▪ uświadamianie uczniom o konieczności zgłoszenia problemu, ▪ informowanie uczniów o możliwych formach pomocy, ▪ uczenie tolerancji i szacunku dla odmiennego zdania, wyznania i światopoglądu kolegów. ▪ kształtowanie krytycyzmu wobec kulturowych „krzyków mody”, ▪ netykietę. 5. Działania mediacyjne, interwencyjne. 6. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki domowej. ▪ uświadomienie rodzicom problemu, ▪ uświadamianie rodzicom konsekwencji prawnych cyberprzemocy, ▪ poradnictwo indywidualne. 7. Współpraca z Policją i Sądem dla Nieletnich, poradniami specjalistycznymi. 10. Uruchomienie procedur bezpieczeństwa Szkoły Podstawowej nr 2 w ramach polityki Ochrony Małoletnichw przypadku wystąpienia zjawiska cyberprzemocy.	
9. Nałogi i uzależnienia.	Przeciwdziałanie paleniu papierosów i picciu napojów alkoholowych, profilaktyka antynarkotykowa. Przeciwdziałanie zjawisku zażywania dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych.	1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień. 2. Wykrywanie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności. 3. Reagowanie wszystkich pracowników placówki na każdy sygnał o posiadaniu lub zażywaniu środków psychoaktywnych przez dzieci poprzez uruchomienie procedur bezpieczeństwa Szkoły Podstawowej nr 2 w ramach Polityki Ochrony Małoletnich. 4. Uczulenie uczniów na wczesne reagowanie w sytuacjach posiadających znamiona ryzyka uzależnień od substancji psychoaktywnych. 5. Prowadzenie zajęć profilaktycznych lub poradnictwa indywidualnego z uczniami ze zwróceniem szczególnej uwagi na: • zapoznanie uczniów z pojęciem i istotą uzależnienia, • uświadomienie skutków palenia i picia alkoholu w tak młodym wieku,	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi, pedagog, psycholog, rodzice, specjaliści, samorząd uczniowski.

		• uświadomienie zgubnego wpływu narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych (tzw. dopalaczy), środków zastępczych oraz substancji psychotropowych na życie młodych osób, • uświadomienie skutków nadmiernego spożywania napojów energetycznych, • informowanie uczniów o możliwych formach pomocy, • uświadamianie uczniom konieczności zgłoszenia problemu, • kształtowanie asertywności, • kształtowanie krytycyzmu wobec kulturowych „krzyków mody” i prostowanie mylnego wyobrażenia na temat zażywania środków psychoaktywnych, • kształtowanie krytycyzmu wobec reklam alkoholu i napojów energetycznych, • kształtowanie empatii i niesienia pomocy osobom uzależnionym, • kształtowanie odpowiedzialności za własne działania. 6. Praca terapeutyczna: • budowanie u uczniów pozytywnej samooceny, • uświadamianie dzieciom ich mocnych stron, zainteresowań, • kształtowanie empatii oraz umiejętności radzenia sobie z przykrymi emocjami, • zapewnienie wychowankom poczucia bezpieczeństwa i akceptacji, • wzbudzanie motywacji do własnego rozwoju. 7. Współpraca z rodzicami w zakresie problemu: • poradnictwo indywidualne, • informowanie rodziców o negatywnych skutkach inicjacji substancjami psychoaktywnymi (napoje energetyczne, tytoń, alkohol, tzw. dopalacze, leki), • szkolenia prowadzone przez specjalistów, • kierowanie do specjalistycznych poradni leczenia uzależnień. 8. Współpraca z Policją, sądem rodzinnym, MOPS i poradniami specjalistycznymi. 9. Realizacja dodatkowych programów z zakresu profilaktyki (np. „Smak życia czyli debata o dopalaczach”). 10. Konkursy profilaktyczne.	
--	--	--	--

		11. Organizowanie kótek zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych, a także zachęcanie do udziału w zajęciach pozaszkolnych (np. OPP, ZHP, kluby sportowe, wolontariat itp.). 12. Udział w lokalnych dniach profilaktyki.	
	Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym (od komputera i innych urządzeń multimedialnych, jedzenia, hazardu itp.)	1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych. 2. Wykrywanie osób z grupy podwyższonego ryzyka. 3. Przestrzeganie szkolnego zakazu korzystania z prywatnych urządzeń multimedialnych przez uczniów na terenie szkoły. 4. Organizowanie kótek zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych, a także zachęcanie do udziału w zajęciach pozaszkolnych (np. OPP, ZHP, kluby sportowe, wolontariat itp.). 5. Prowadzenie zajęć profilaktycznych bezpośrednio z dziećmi w ramach godzin wychowawczych, warsztatów ze specjalistami lub poradnictwa indywidualnego ze zwróceniem szczególnej uwagi na: • zapoznanie uczniów z pojęciem i istotą uzależnienia behawioralnego (od komputera i innych urządzeń multimedialnych, telewizji, hazardu, gier itp.), w tym zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia), • uświadomienie skutków uzależnienia behawioralnego, • kształtowanie krytycyzmu wobec kulturowych „krzyków mody” i prostowanie obiegowo przyjętych opinii na tematy związane z tego typu uzależnieniami, • uczenie umiejętności wyboru programów telewizyjnych oraz gier komputerowych. 6. Współpraca z rodzicami: • uświadomienie problemu, • uczulenie na wczesne objawy uzależnienia, • szkolenia prowadzone przez specjalistów, • poradnictwo indywidualne, • kierowanie do specjalistycznych poradni leczenia uzależnień. 7. Współpraca z Poradniami Specjalistycznymi. 8. Konkursy profilaktyczne. 9. Udział w lokalnych dniach profilaktyki.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy obsługi, pedagog, psycholog, rodzice, specjaliści, samorząd uczniowski.

IX EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie, przy czym pod koniec każdego półrocza sporządzane będą przez wychowawców klas sprawozdania z realizacji programu.

Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- analiza zachowań uczniów,
- analiza wyników w nauce,
- zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne (analiza frekwencji),
- analiza dokumentacji szkolnej, w tym dokumentacji z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,
- ankieta dla nauczycieli/rodziców,
- wywiad / rozmowy z uczniem, rodzicami, nauczycielami, specjalistami, pracownikami instytucji wspomagających rozwój dziecka.

LEGENDA:

- tekst oznaczony na czerwono oznacza treści dodane w roku szkolnym 2024/2025

Opracowanie:

Eliza Pytka-Reck, Dorota Solarz, Anna Mitrenga